

INFORMATOR EKOLOGICZNY

eko-gmina

SUBREGION KONIŃSKI

To czas na
ekologiczne
prezenty

Tony
soczewek
w Bałtyku

Kryzys węglowy
nie zwalnia
z zakazu

Czego jeszcze **NIE WIESZ** o odpadach?

Tony soczewek kontaktowych w Bałtyku

Soczewki to doskonała alternatywa do noszenia okularów. Są właściwie niewidoczne na oku, wygodne w użytkowaniu, nie ograniczają pola widzenia i nie zniekształcają obrazu. Są idealne dla kobiet lubiących codzienny makijaż. Mogą je stosować także osoby z dużymi wadami wzroku. Ich popularność wzrasta, zużycie rośnie z roku na rok.

Często nie zdajemy sobie sprawy, że zużyte soczewki kontaktowe to też odpad i mimo niewielkich rozmiarów ich niewłaściwe zagospodarowanie może być przyczyną poważnego zanieczyszczenia środowiska.

GDZIE WYRZUCAMY SOCZEWKI KONTAKTOWE?

Soczewek absolutnie nie wolno wyrzucać do zlewu lub toalety, a niestety w ten sposób wyrzuca je większość użytkowników. Wszystkie soczewki kontaktowe (czy są to soczewki użyte, przeterminowane, uszkodzone itp.) wyrzucamy do żółtego pojemnika na odpady plastikowe. Tak samo robimy z pustymi plastikowymi blistrami, w których znajdowały się soczewki. Wszystkie ciecze, takie jak przeterminowane lub zużyte płyny do czyszczenia soczewek oraz

Soczewki kontaktowe wrzucamy do żółtego pojemnika

pozostałości soli fizjologicznej po wyjęciu soczewek to jedyne elementy, które można bez obaw wylać do zlewu lub toalety. Pojemniczki do przechowywania soczewek, które zaleca się regularnie wymieniać z przyczyn higienicznych, a także opróżnione buteleczki po płynach do czyszczenia

soczewek wyrzucamy do żółtego pojemnika.

„OTWÓRZ OCZY NA NATURĘ”

Tak jedna z sieci salonów optycznych nazwała zorganizowaną przez

siebie akcję, która miała na celu zwrócenie uwagi na niewłaściwy sposób pozbywania się soczewek i ograniczenie zanieczyszczenia środowiska. Sieć ta zaoferowała swoim klientom odbiór niepotrzebnych soczewek, które wystarczy wrzucić do tekturowych pudełek udostępnionych przez wybrane salony optyczne.

Wyrzucanie soczewek do kanalizacji to najgorszy sposób na pozbycie się ich. Wraz z wodą dostają się do oczyszczalni ścieków, w której nie zawsze udaje się wychwycić tak małe elementy, zatem woda z soczewkami trafia do rzek i mórz. Rocznie do Morza Bałtyckiego trafia 1,5 tony soczewek kontaktowych. Ta ogromna ilość odpadów może łatwo trafić do łańcucha pokarmowego ryb i owoców morza, by ostatecznie wylądować w naszej żywności i w naszych organizmach.

Co zrobić z niepotrzebnymi okularami?

Jesteś właśnie po badaniu wzroku, a lekarz przepisał ci kolejną korekcję? Oznacza to, że musisz zmienić okulary. A co zrobić ze starymi? Wyrzucić? Jeśli tak, to gdzie?

Wydawać by się mogło, że chcąc się pozbyć niepotrzebnych okularów wystarczy wymontować soczewki i wyrzucić je do pojemnika ze szkłem. Ramki, w zależności od zużytego materiału – do pojemnika z plastikiem lub do odpadów zmieszanych. Tymczasem – jak się okazuje szkło korekcyjne w okularach ma zupełnie inny skład niż szkło opakowaniowe, zbierane w sposób selektywny. Co więc pozostać? Zarówno szkło okularowe, jak i oprawki powinny trafić do odpadów zmieszanych.

Z pewnością korzystniejszym dla środowiska rozwiązaniem będzie

nadanie okularom (jeśli są w miarę dobrym stanie) drugiego życia. Można je oddać, tak samo jak inne niepotrzebne sprzęty – osobom potrzebującym. W ten sposób przyłączymy się do ochrony środowiska przed rosnącą ilością odpadów i pomożemy tym, dla których kupno okularów jest nierealnym wydatkiem. Tu można skontaktować się z organizacjami charytatywnymi, które prowadzą zbiórki okularów. Wiele z nich wysyła okulary do Afryki, ostatnio także w ten sposób wspierani są uchodźcy wojenni z Ukrainy. Jeśli można się podzielić, dlaczego nie?

Odpady zmieszane to miejsce dla zużytych okularów

Informator Ekologiczny Eko-Gmina

Wydawca: MZGOK Spółka z o.o. w Koninie
ul. Sulańska 13, 62-510 Konin
kontakt z zespołem redakcyjnym: bok@mzgok.konin.pl
tel. (63) 246-81-79

Redaktor naczelna: Urszula Szatkowska
Redaguje zespół: Anna Chadaj, Justyna Przeorek, Urszula Szatkowska, Monika Wódczak

Zdjęcia: pixabay.com, Szymon Kocioruba, bloglovin.com, majsterkowo.pl

Ekologiczne prezenty

Zbliżają się święta, a wraz z nimi temat prezentów. Pewnie nieraz zdarzało nam się otrzymać prezent, z którego byliśmy kompletnie niezadowoleni? Kierując się zasadą zero waste warto postawić na rzeczy wielokrotnego użytku lub te z naturalnych składników.

CZYM SĄ „EKOPREZENTY”?

Ekologiczne prezenty są nie tylko oryginalne, ale także użyteczne. Łączą w sobie bardzo miły zwyczaj obdarowywania innych z dbałością o naszą planetę. Mogą być także inspiracją dla obdarowanych osób do zmiany nawyków oraz pomocą we wdrażaniu zasad ekologii do własnego życia. Ekoprezenty są wykonane z naturalnych materiałów, przyjaznych dla środowiska. Często są one wielokrotnego użytku.

DLA KOGO SĄ PRZEZNACZONE EKOLOGICZNE PREZENTY?

Na to pytanie może przyjść nam do głowy odpowiedź, że osoby które chcemy obdarować takimi prezentami to fani ekologii, zaś w przypadku pozostałych taki prezent to niewypał. Nic bardziej mylnego! Bogata oferta ekologicznych prezentów jest przeznaczona właściwie dla każdego, w różnym wieku, o różnych zainteresowaniach i gustach oraz na różne okazje. Takim prezentem możemy także zwrócić czyjąś uwagę na sprawy ochrony środowiska. Bez względu na upodobania i postawy obdarowanego do ekologii, tego typu prezenty sprawdzą się idealnie ze względu na ich funkcjonalność i oryginalność.

Szary papier jest nie tylko ekologiczny, ale także i tańszy

EKOLOGICZNA ŻYWNOŚĆ

Ekologiczne prezenty spożywcze to smaczny i zdrowy podarunek. Taka żywność nie zawiera szkodliwych sztucznych dodatków i jest wytwarzana w sposób przyjazny dla środowiska. Może to być herbata, kawa, przetwory, słodczyce czy miód – wybór jest bardzo duży.

To naprawdę dobry pomysł na prezenty

EKOLOGICZNE DODATKI DO CODZIENNEGO UŻYTKU

Bawełniana torba lub siatka na zakupy to przydatny prezent dla każdego. Ozdobiona naszywkami lub spersonalizowanym nadrukiem nie tylko dobrze wygląda, ale także pomaga ograniczyć liczbę foliówek przynoszonych ze sklepu.

Torba zrobiona na szydełku to trend nie tylko jednego sezonu

Ekokubek lub ekobutelka będzie fajnym prezentem dla miłośników sportu i podróżników. Bambusowy kubek termiczny to świetny prezent dla kogoś, kto uwielbia pić gorące napoje. Natomiast ekobutelka wykonana z tritanu, trzciny cukrowej lub metalu sprawdzi się w podróży lub na treningu.

Ekologiczne opakowania na żywność. Fajnym pomysłem jest obdarowanie kogoś spersonalizowanym bambusowym lunchbox'em, który przyda się zarówno w pracy jak i w podróży. Warto także zwrócić uwagę na lniane woreczki na żywność oraz praktyczne woskowijki, w które można zapakować kanapki lub produkty w lodówce.

EKOLOGICZNE WORECZKI ZAPACHOWE I PODUSZKI

Fajnym pomysłem na prezent są także produkty zapachowe do domu. Mogą być to woreczki z lawendą, kwiatem róży czy ziołami bagna, które włożone do szafy z ubraniami nie tylko ładnie pachną, ale również działają odstraszająco na mole. Idealnie sprawdzą się także ziołowe poduszki zapachowe.

Każdy z nas potrafi zrobić lawendowy, zapachowy woreczek

we, które można położyć koło głowy podczas snu lub też w miejscu pracy. Zioła zawarte w tego typu produktach nie tylko poprawiają nasz sen, ale także odświeżają powietrze, a niektóre mogą również niwelować efekty niekorzystnego promieniowania z monitorów komputera.

KOSMETYKI

Naturalne kosmetyki to dobry pomysł na ekologiczny i przydatny prezent. Tego typu kosmetyki wykorzystują dobroczynne właściwości naturalnych składników. W ich składzie nie ma parabenów czy silikonów. Do wyboru mamy mydła, kremy do twarzy, balsamy do ciała, odżywki do włosów i wiele innych.

W Polsce w ciągu roku

ŚREDNIO 14

odpadów kom

-
-
-
-
- Foliowe torebki trafiając na wysypiska i rozkładają s
 - Bawełniana torba rozkłada się do 5 miesięcy, a p
 - Data ważności, którą widzimy na butelkach z wodą
 - w którym użyty do jej produkcji plastik może stać si
 - 1 tona butelek PET = 1000 polarów.
 - Butelka PET rozkłada się około 500 lat.
 - Niemal 54% Polaków nie wie, jak segregować kar
 - i należy je wyrzucić do odpadów plastikowych i me
 - Dojrzałe drzewo liściaste produkuje tyle tlenu w sez
 - Podczas przetwarzania stłuczki oszczędzamy 30% e
 - ce 1 tony stłuczki wytwarzamy 220 kg mniej CO₂.
 - W Polsce ponad 57% szklanych opakowań podda
 - Unii Europejskiej ten poziom wynosi 75%, a w Szw
 - Jeśli każdy z nas wyrzuci jeden szklany słoik do
 - w Polsce trafi ponad 10 tys. ton szkła.
 - Szkło rozkłada się 4000 lat.
 - 1 tona zużytych baterii to 300 kg rtęci. Jest to pierw
 - dziej toksycznych.
 - Jedna bateria paluszkowa może zatruć aż 400 litró
 - Z 1 tony rudy otrzymuje się 1 g czystego złota. Tyle
 - telefonów.
 - Z kapiącego kranu wycieka w ciągu doby 36 l wody
 - Nieszczelna spłuczka WC powoduje utratę tyle wod
 - przez miesiąc.
-

wytwarza się

4,5 MLN TON

munalnych

się nawet do 400 lat.

przy tym nie powstaje zanie-

ą dotyczy wyłącznie momentu,
się niebezpieczny dla zdrowia.

tony po mleku i sokach. Podlegają one recyklingowi
stalowych – żółty worek.

zanie, ile 10 osób wdycha rocznie.

energii elektrycznej i wody o około 50%. Przy obrób-

awanych jest recyklingowi, gdzie dla państw
wrecji 99%.

zmieszanych odpadów to na składowiska

wiąstek chemiczny uznany za jeden z najbar-

ow wody.

e samo tego surowca można odzyskać z 41 zużytych

y.

dy przez 3 dni, ile średnio dorosły człowiek zużywa jej

Kryzys węglowy nie zwalnia nas z zakazu palenia odpadów!

Problemy z dostępem do opału, co najmniej trzykrotnie wyższe ceny węgla niż rok temu, a do tego niejasny przekaz polityków, że w tym roku palić można wszystkim, z wyjątkiem opon! Wydawać by się mogło, że takie argumenty są podstawą do zwolnienia nas z zakazu sięgania po „tańsze zamienniki”, czyli odpady! Tymczasem każdego właściciela pieca obowiązuje „kodeks”, który reguluje czym można palić, nie łamiąc obowiązujących przepisów i nie zatruwając środowiska!

Łowce najbardziej zanieczyszczonych ośrodków. Aby zahamować degradację środowiska kilka lat temu wprowadzono w życie ustawę antysmogową, która pozwala m.in. karać mieszkańców za nieprzestrzeganie lokalnych uchwał

To na razie odległa perspektywa. Dziś problemem jest zarówno dostępność do węgla, jak i jego ceny. Dlatego dopuszczono do korzystania z innego rodzaju opału. Czym zatem można palić w piecach przeznaczonych na opał stały? Lista nie jest długa, ale ja-

że zawierają drewno nie oznacza, że są bezpieczne. Zakaz spalania dotyczy także wszelkiego rodzaju płyt paździerzowych czy paneli podłogowych, a przede wszystkim tworzyw sztucznych. Niektórzy używają do palenia w piecach i kominkach makulaturę, w tym kolorowe gazety, również zawierające farby i lakiery, które podczas spalania zamieniają się w popiół ulatniający się z kominów i tworzący szkodliwy pył. Absolutnie niedopuszczalne są plastikowe butelki, opony i tym podobne odpady!

JAKIE KONSEKWENCJE ZDROWOTNE PONOSIMY WDYCHAJĄC SZKODLIWE SUBSTANCJE?

Kara rzeczywiście może być dokuczliwa dla „palaczy odpadów”, ale nawet najwyższa grzywna nie równa się z nieodwracalnymi skutkami wypuszczania do atmosfery silnie trujących substancji. To m.in.: chlorowodór, cyjanowodór, fluorowodór oraz wszelkiego rodzaju metale ciężkie należące do najbardziej rakotwórczych związków. Specjaliści ostrzegają, że wdychanie wypuszczanych do atmosfery toksycznych związków chemicznych nie tylko potęguje uciążliwe objawy typu: kaszel, katar, zaczerwienione oczy, ale także wywołuje znacznie poważniejsze schorzenia. Powstające związki chemiczne to prawdziwy koktajl toksycznych substancji! Zawarte w dymie składniki mogą wywołać astmę oraz jej napady, a także powodować zaostrezenie przewlekłego zapalenia oskrzeli, niewydolność oddechową lub paraliż układu krwionośnego. Gęsty smog zwiększa zachorowalność na nowotwory oraz POChP, jak i prawdopodobieństwo wystąpienia astmy u dzieci. Podtruty organizm jest bardzo podatny na choroby wirusowe i bakteryjne.

CZEGO POD ŻADNYM POZOREM NIE WOLNO PALIĆ W PIECACH?

Zdecydowanie jest to muł i miał węglowy, a także niesezonowane drewno. Niestety, często wrzucanym do paleniska odpadem są płyty wiórowe pochodzące ze starych mebli, sklejki, a także malowane, lakierowane i impregnowane drewno. Fakt,

Drewniany, pomalowany lakierem stół znaleziony w lesie nadaje się wyłącznie do recyklingu, a nie do pieca

Jesień i zima to okres, w którym częściej niż zwykle podnoszony jest temat smogu w Polsce. Podczas gdy latem (głównie w większych miastach) wywołują go spaliny samochodów i przemysł, zimą – głównym sprawcą są domowe piece. Pół biedy, jeśli dym pochodzi ze spalania węgla. Gorzej, kiedy do atmosfery i naszych płuc dostają się toksyny uwalniane w procesie spalania odpadów: plastikowych butelek, kawałków opon, foliówek i innych wyrobów z tworzyw sztucznych.

Jeszcze długo nie będzie zakazu palenia węglem

antysmogowych. Co więcej – miała być pierwszym krokiem do tego, by z czasem w perspektywie kolejnych 20 lat zakazać palenia węglem w Polsce.

5.000 złotych, a nawet areszt za palenie odpadów w piecu!

Nieprzyjemny zapach i gęste, czarne kłęby dymu wydobywające się z komina nasuwają podejrzenie, że w piecu wypalane są odpady. Tymczasem kłopoty z dostępem do legalnego opału czy wysokie ceny energii nie są żadnym usprawiedliwieniem korzystania z niedozwolonych źródeł ciepła. Za spalanie ich: mebli, opon czy plastiku grożą wysokie kary – 5.000 złotych grzywny, a nawet areszt!

Prawo mówi jasno!

Osoby, które spalają odpady zarówno w piecu, jak i na swojej posesji dokonują wykroczenia. Karą za nie może być areszt do 30 dni lub grzywna w wysokości do 5.000 złotych. Maksymalną grzywnę może na sprawcę nałożyć jedynie sąd. Najczęściej osoby dopuszczające się spalania śmieci karane są mandataми nakładanymi przez straż miejską lub gminną w kwocie do 500 złotych.

Kontrola w miejscu spalania śmieci

Obowiązujące w Polsce przepisy pozwalają na przeprowadzenie kontroli. Upoważnienie do niej znajduje się w przepisach ustawy – Prawo ochrony środowiska, zgodnie z art. 363 powołanej ustawy

wójt, burmistrz lub prezydent miasta może w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska, marszałek województwa, wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska może upoważnić do przeprowadzenia kontroli pracowników podległych im urzędów lub funkcjonariuszy straży miejskiej lub gminnej.

Całą dobę lub od 6.00 do 22.00

Podejrzenia dotyczące możliwości spalania śmieci w piecach lub na podwórkach zgłosić

może każdy. Obowiązek sprawdzenia każdego niepokojącego sygnału mają strażnicy miejscy. Sprawę można też przekazać policji. Kontrolujący mają prawo do wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem przez całą dobę na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a w godzinach od 6.00 do 22.00 – na pozostały teren. W ich gestii leży też przeprowadzenie badań lub wykonanie innych niezbędnych czynności kontrolnych, żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego, żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

Jak utrzymać ciepło w domu?

Tegoroczny sezon grzewczy jest inny niż pozostałe. Duże podwyżki cen ogrzewania wymuszają na nas podjęcie działań mających na celu zminimalizowanie kosztów. W tym celu przygotowaliśmy kilka praktycznych porad, jak utrzymać ciepło w mieszkaniu, nie płacąc przy tym ogromnych rachunków.

WZMACNIAMY DZIAŁANIE KALORYFERA

Kaloryfery właściwie zawsze umiejscowione są bardzo blisko ścian, często również są zamontowane pod parapetami okiennymi. Często też są zasłaniane przez firany lub zasłony. O ile to rozwiązania idealnie sprawdzają się latem, o tyle już w sezonie grzewczym mogą sprawiać, że będziemy tracić pieniądze, pokrywając koszty ciepła, z którego w pełni nie korzystamy.

O TYM MUSIMY WIEDZIEĆ

Przede wszystkim nie zakrywajmy go firanami, zasłonami, specjalną zabudową lub meblami. Takie działania powodują zatrzymanie ciepła w małej przestrzeni, podczas gdy reszta pomieszczenia nadal jest nieogrzana.

Ponieważ grzejniki montowane są bardzo blisko ścian, część ciepła które emitują, zamiast trafić do wnętrza mieszkania, nagrzewa powierzchnię, do której jest przymocowany, czyli

ścianę pod oknem. Zamiast nagrzewać powietrze w domu, nagrzewamy zewnętrzną ścianę budynku. Aby uniknąć takiej utraty ciepła wystarczy, że umieścimy za grzejnikiem folię aluminiową lub inną folię odbijającą ciepło w kierunku do wnętrza pokoju. Można także w tym celu kupić specjalnie do tego przeznaczony ekran zagrzejnikowy, który zamontowany za kaloryferem jest w stanie odbić nawet 90% ciepła, które bez niego nagrzewałoby ścianę.

Regularnie odkurzajmy kaloryfer. Warstwa kurzu zatrzymuje ciepło.

USZCZELNIENIE OKIEN I DRZWI

Najlepszym rozwiązaniem jest wymiana okien i drzwi na bardziej szczelne. Jeśli planujemy gruntowny remont, warto wybrać takie, dzięki którym możemy oszczędzić na ogrzewaniu. Na rynku dostępne są modele okien, w których można zmienić tryb na letni

lub zimowy. Chodzi o moc docisku okna do futryny. Ustawiając tryb zimowy uszczelka jest znacznie bardziej szczelna i nie przepuszcza zimnego zimowego powietrza.

Gdy jednak nie mamy możliwości przeprowadzenia remontu, nadal możemy dodatkowo uszczelnić okna, stosując np.: samoprzylepne uszczelki lub masę akrylową. Podobnie można zrobić z drzwiami – również drzwiami wewnętrznymi – wykorzystując odpowiednie uszczelki izolacyjne.

Możemy także zasłaniać same okna roletami, grubymi firanami lub zasłonami – dzięki temu zimne szyby okienne nie będą tak wychładzać pomieszczeń.

KORZYSTAJMY Z „DARMOWYCH” ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Kuchnia w każdym domu to najcieplejsze pomieszczenie. Ciepło powstające podczas gotowania lub pieczenia możemy wykorzystać. Jeśli przykła-

dowo piekliśmy ciasto w piekarniku, to po zakończeniu możemy zostawić otwarty piekarnik – ciepło z niego się wydobywające pogrzeje temperaturę w domu. Podobnie jest z łazienką. Podczas gorącej kąpieli możemy delikatnie uchylić drzwi, by wydobywające się ciepło oraz wilgoć ociepliły inne pomieszczenia.

Jeśli w sezonie grzewczym zdarzają się cieplejsze dni, zamiast zasłaniać się przed słońcem, wpuśćmy trochę promieni słonecznych i ciepła do domu.

OPTIMALNA TEMPERATURA

Nie przegrzewajmy pomieszczeń. Optimalna temperatura to około 21°C. Także na noc możemy przykręcić kaloryfery zwłaszcza w pomieszczeniach, w których nie śpimy.

Warto pamiętać o regularnym wietrzeniu pomieszczeń. Zimą istotne jest, by było ono krótkie i intensywne. Zawsze przed tą czynnością przykręcajmy kaloryfer.

Grudzień to dla wszystkich miesiąc szczególny. Przygotowujemy się do Świąt Bożego Narodzenia i witania Nowego Roku. Zanim jednak zasiądziemy do wigilijnego stołu po drodze mamy Miłokajki i wiele innych okazji do obdarowywania najbliższych prezentami. Już dzisiaj przekonujemy wszystkich, wręcz namawiamy by prezenty pakować wyłącznie w szary papier, który jak wiadomo jest niezwykle ekologiczny i uznawany jako ten szczególnie przyjazny dla środowiska. Przede wszystkim powstaje w drodze recyklingu i pozbawiony jest wszelkich chemicznych substancji – w przeciwieństwie do kolorowego, papieru opakowaniowego. A wiadomo recykling – to przede wszystkim mniej odpadów w całym obiegu.

Pamiętajmy również, że wręczanie prezentów opakowanych w szary papier – to doskonały sposób do podkreślenie jak dla nas ważne jest naturalne środowisko i dbanie o naszą planetę.

A kogo jeszcze do tej pory nie przekonaliśmy – to na koniec rzućmy argument ekonomiczny. Szary papier jest zdecydowanie tańszy o tych kolorowych, w tym także torebek przeznaczonych na prezenty. A przecież lubimy obdarowywać!

Poniżej kilka pomysłów na świąteczne prezenty.

Policz odpady. Pod obrazkami narysuj odpowiednią liczbę kropek w kolorze pojemnika do którego odpad powinien trafić.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

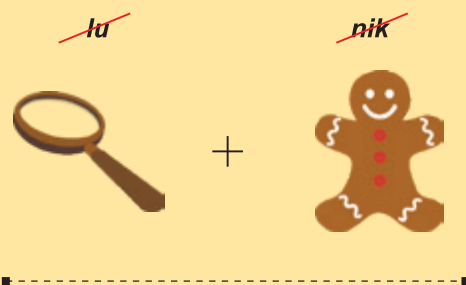
7.

8.

9.

Rozwiąż rebus

1. Nieprzyjazna torba dla środowiska
2. Kara pieniężna za porzucone odpady np. w lesie
3. Wrzucamy je do zielonego pojemnika
4. Odzyskiwanie i ponowne wykorzystanie odpadów
5. Wrzucamy je do kosza
6. Miejsce, w którym gromadzone są odpady
7. Można z niego zrobić ciepłą bluzę polarową
8. Zużyte lub niepotrzebne papiery i gazety to...
9. Tu wrzucamy odpady